

Behandelen van de geschepte zwerm

M.J. van Iersel

De imker laat de schepkorf in de schaduw staan op de plaats waar hij de zwerm geschept heeft om alle bijen in de korf te verzamelen. Het gaat daarbij over de bijen die opgevlogen zijn bij het scheppen of die achtergebleven zijn op de plaats waar de tros hing. Wie een zwermtros observeert, ziet bijen af en aan vliegen, op de tros wordt gedanst. Deze activiteiten stoppen niet, als de imker de zwerm schept.

Als we alle bijen in de schepkorf willen hebben, moeten we wachten tot de bijenvlucht is afgelopen. Dat is dus wachten tot het donker wordt. Dan pas kunnen we de zwerm vervoeren. We brengen hem naar de plaats waar we hem willen huisvesten: een bijenkast op een bijenstand.

honing uit hun honingmaag op. Ze worden daar nat en kleverig van en uiteindelijk stikken ze erin. Vooral ventilatie helpt om deze narigheid te voorkomen.

Bewaren van de zwerm

Kunnen we door tijdgebrek de zwerm niet snel huisvesten en moet hij na transport enige tijd in de schepkorf blijven, dan moeten we de korf koel wegzetten met een mogelijkheid voor de bijen om uit te vliegen. Koel is een plaats in de schaduw. We zetten hem weer met de opening naar beneden en een voorwerp eronder zodat de bijen kunnen gaan vliegen. Het mooiste is het als we de korf dan op de plaats kunnen zetten waar de kast zal komen te staan waarin de zwerm tenslotte gehuisvest wordt.

Zo'n 15 á 20 minuten nadat we de schepkorf na het transport op zijn plaats hebben gezet, hangt de tros weer rustig boven in de korf en kunnen we de bijendichte afsluiting weghalen en de bijen vrij laten vliegen. Ze zullen dan meteen invliegen en we hoeven ons niet bezorgd te maken over te hoge temperaturen. Soms zie je al snel bijen met stuifmeelklompjes binnen komen. De zwerm gaat ook meteen raat bouwen. Een zwerm heeft haast om weer een normaal functionerend bijenvolk te worden. Daarom een zwerm niet langer in de schepkorf laten dan nodig is. Een geschepte zwerm langere tijd opgesloten houden is een slechte optie. Het levert de bijen veel stress op omdat ze dan verhinderd worden te doen wat de natuur hun

ingeeft te doen: invliegen om nectar en stuifmeel te halen.

Illustratie uit 'Illustriertes Lehrbuch der Bienenzucht' van J.G. Beszler.

Vervoeren van de zwerm

Als de bijenvlucht beëindigd is, sluiten we de schepkorf bijendicht af. We draaien de korf voorzichtig om en zien de zwerm boven in de korf hangen. We leggen een doek over de korf en binden deze vast. Draai de korf weer terug zodat de bijen bovenin blijven hangen. Frisse lucht is belangrijk, zet de schepkorf dan ook zo neer dat de toevoer van frisse lucht door de doek heen mogelijk is. De zwerm blijft dan rustig boven in de kieps hangen.

Als we de zwerm over een grotere afstand moeten vervoeren is het verstandig de doek met water vochtig te maken. Vooral bij vochtig, warm weer is dat aan te bevelen. Ook kan men een natgemaakt stukje schuimrubber meegeven. De bijen kunnen dan water drinken en zullen rustiger blijven.

Een zwerm die te lang opgesloten zit in een schepkorf kan warm lopen. De temperatuur en het CO₂gehalte van de lucht in de korf worden dan te hoog. De bijen gaan lopen en braken de

De lokkorf

Een bijenvolk met zwermplannen stuurt speurbijen uit om een geschikte woning te zoeken. Die zoeken dan een holte van ongeveer 40 liter inhoud. Aanwezigheid van raat is een pluspunt. Een lege korf of kast voldoet prima aan deze eisen. Er zijn waarnemingen dat een dergelijke opstelling in een stedelijke omgeving jaarlijks een zwerm aantrekt. In de tijd van de korfteelt werd het opstellen van zo'n lokkorf gezien als asociaal gedrag, een slinkse manier om een collega zijn zwermen te ontfutselen. In onze tijd worden zwermen als overlast ervaren en zijn lokkorven of liever lokkasten een middel om overlast door zwermen te beperken. Bovendien is het een wel heel gemakkelijke manier om een zwerm te scheppen.